

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr, na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe miasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowe miasto-Pomorze.

ROK XIX

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 9 LUTEGO 1939

N — Nr 17

Co to za osobliwa gra wobec Polski?

Jak wiadomo — w dniu 30 stycznia br. wygłosił kanclerz Hitler swe znane przemówienie. W tym przemówieniu, wygłoszonym przez radio, — a słuchanym przez cały świat, oświadczył Hitler dosłownie:

„Niemcy są szczęśliwe, że mają dziś na zachodzie, południu i północy granice — uspokojone“.

Tymczasem Polska Agencja Telegraficzna podała jeszcze do granic, wymienionych przez Hitlera, także granicę wschodnią.

Wobec oświadczenia ze strony przede wszystkim „Kuriera Poznańskiego“, którego redakcja z największą dokładnością śledziła każde słowo przemówienia Hitlera, że to jest nieprawdą, jakoby Hitler granicę wschodnią również wymienił, Polska Ag. Telegraf. usprawiedliwia się tym, że taki tekst, jaki podała, otrzymała wprost telegraficznie przez Niemieckie Biuro Informacyjne. — Tekst ten w języku niemieckim miał następujące brzmienie:

„Deutschland ist glücklich heute im Westen und Osten, Süden und Norden, befriedete Grenzen besitzen zu dürfen“ — co w przekładzie PAT otrzymało takie sformułowanie: „Niemcy są szczęśliwe, iż mają dziś na zachodzie i wschodzie, na południu i północy uspokojone granice“.

Takiego ogromnego znaczenia niedomówienie w przemówieniu Hitlera wydarza się już nie po raz pierwszy. W mowie, wygłoszonej dnia 14 września ubr., a więc przed akcją rozbiorową na Czechosłowację, kanclerz Hitler powiedział:

— Niemcy mają dziś z wielu stron zupełnie uspokojone granice i są zdecydowane, o czym zapewnią, granice te przyjąć i uznać odtąd jako niezmiennie i ostateczne, dając w ten sposób Europie poczucie bezpieczeństwa i pokoju.“

I wówczas w tekście, ogłoszonym przez Polską Agencję Telegraficzną, początek tego zdania brzmiał: „Niemcy mają dziś z wszystkich stron“ i td.

Dziwiono się też już wówczas, dlaczego Polska Agencja Telegraficzna nie podała tego, co powiedział Hitler, a zmieniony tekst, zmieniający zasadniczo cały sens tego zwrotu. Czyż i wówczas również taki fałszywy tekst otrzymała ona od Niemieckiego Biura Informacyjnego? A obecnie ta sama historia powtarza się przy drugim przemówieniu Hitlera! Czy — pyta słusznie „Kurier Poznański“ — nie było sposobów na to, żeby Polska Agencja Telegraficzna podała społeczeństwu polskiemu to, co w rzeczy samej powiedział Hitler, a nie fałszywy tekst? Czy w centrali Polskiej Agencji Telegraficznej nikt nie słuchał mów Hitlera? A jeżeli się je słucha, czy słuchających nie zaskrapało, że w mowie faktycznie wymienione były tylko granice: zachodnia, południowa i północna Rzeszy, że zaś jej granica wschodnia była opuszczona? Czy jest tedy do wybaczenia, że Polska Agencja Telegraficzna stała się i tym razem narzędziem fałszywych informacji dla społeczeństwa polskiego i to w tak zasadniczej sprawie? A jeżeli przyczyną tego Niemieckie Biuro Informacyjne, to pytamy, jaką to grę się uprawia z tamtej strony ze społeczeństwem polskim?

Na cały świat, do różnych krajów, wysłane zostało oświadczenie owo kanclerza w brzmieniu prawdziwym, użytym rzeczywiście przez Hitlera: natomiast Polskiej Agencji Telegraficznej Niemieckie Biuro Informacyjne, najformalniej organ rządowy, wysłało tekst fałszywy, by społeczeństwo polskie wprowadzić w błąd i wpiąć widocznie jego czujność?

Tym bardziej wobec tego społeczeństwo polskie musi się odnosić z jak największą ostrożnością co do szczerości deklarowanej przez Hitlera przyjaciół w stosunku do Polski.

Wynik wyborów w Gdyni.

Stron. Narod. 14 mandatów, PPS 14. Ozon tylko 4. Żydzi solidarnie głosowali na PPS.

W ub. niedzielę odbyły się wybory do rady miejskiej w Gdyni. Na ogólną liczbę 32 mandatów Stron. Narod. zdobyło 14 mand., PPS 14 — Ozon 4 — lokalna lista kat. Bloku Pracy w Chyloni żadnego mand. Jest to smutny fakt, że aż tyle mandatów w tym najważniejszym dla Polski mieście zdobyli socjaliści, ale zrozumiałe, wszak większa część przedsiębiorstw znajduje się w rękach żydowskich, a i wprost fabrykują socjalistów. Już nieraz pisały gazety o tym, że żydowskie przedsiębiorstwa nie przyjmują robotników, nie należących do klasowych związków rob. Pociągającym za to objawem jest zdobycie przez Stron. Narod. tak pokaznej liczby mandatów. Gdynia jest narodowa, to wykazują wybory niedzielne. Natomiast w całej pełni ujawniła się znów niłość sił Ozonu. Na 32 mandaty 4, to jest akurat 1/8 całości. I na przykładzie tych wyborów pokazuje się, że jedyną siłą, mogącą się skutecznie przeciwstawić czarownej zaradzie, to Obóz Narodowy. Ozon poniósł całkowitą klęskę, co tym bardziej się uwidacznia, jeżeli się zważy, że w Gdyni jest wielka moc urzędów i całe masy urzędników.

Żydzi solidarnie poparli socjalistów, rezygnując z góry z własnych list. Socjaliści uprawiali niesłychany terror. Niejaki Jaremski, marynarz-komunista, który ostatnio wrócił z Hiszpanii, napał na komisarza rządu p. Sokoła, któremu ofiarował kartkę wyborczą socjalistyczną, a której tenże nie przyjął. Nieszczęśliwym posunięciem nazwać należy wystawienie przez ks. kuratusa Flerka z Cisowej osobnej swojej listy, na którą skupił około 4000 głosów, zmarnowany przez to 4 tys. głosów dla Stron. Nar. W ten sposób straciło Stron. Nar. 2 mandaty, które otrzymało PPS.

Komisariat rządu podaje następującą ilość głosów, oddanych na listy;

Stron. Narod.	ok. 65 tys.
PPS	„ 78 „
Ozon	„ 38 „

Pomorska Izba Wojewódzka

oddaliła 3 protesty przeciw wyborom do Rady Miejskiej w Toruniu.

W poniedziałek, dnia 6 lutego 1939 r. w Toruniu pod przewodnictwem p. wicewojewody Zygmunta Szczepańskiego odbyło się posiedzenie Izby Wojewódzkiej, na którym rozpatrzono 56 spraw poważnie z dziedzin gospodarczej samorządu terytorialnego i opieki społecznej.

Między innymi oddaliła Izba Wojewódzka trzy protesty przeciwko przeprowadzeniu wyborów do rady miejskiej w Toruniu w okręgach III, VII i XI.

OZN na protestach wyborczych wyszedł jak Zabłocki na mydle.

W poprzednich wyborach do rady gromadzkiej we wsi Nieznamięrowice, pow. opoczyńskiego, w dniu 18 grudnia r. z. Str. Nar. na 16 mandatów otrzymało 10, OZN 6 mandatów.

Zwycięstwo SN w tej gromadzie nie było na rękę „sanacji“ opoczyńskiej. Wnieśli protest, którego powodem była okoliczność, że przewodniczący gromadzkiej komisji wyborczej ks. Kozłowski, nie urzędował w czasie Mszy św.

Starosta opoczyński p. Kurzeja zarządził nowe wybory wskutek protestu, wniesionego przez OZN.

W wyniku głosowania w dniu 29 stycznia br. na ogólną liczbę 16 mandatów Str. Nar. uzyskało 12 (więcej o 2 niż w poprzednich wyborach), zaś sanacja (OZN) 4, (przedtem 6).

Ponowne wybory w Nieznamięrowicach wykazały, że jedyną organizacją, reprezentującą siłę i moc, jest Stronictwo Narodowe, a dla Ozonu winny być ostrzeżeniem, że jego protesty i gdzie indziej zakończyć się mogą jeszcze większą klęską.

Uroczyste posiedzenie Sejmu w 20-tą rocznicę otwarcia Sejmu Ustawodawczego.

Warszawa. Marszałek Makowski zwołał plenarne posiedzenie Sejmu na piątek, 10 lutego rb. godz. 11-tą.

Komunikat rozesłany pp. postem przez biuro Sejmu głosi m. in., że posiedzenie Sejmu w dn. 10 bm., tj. w 20-tą rocznicę otwarcia Sejmu Ustawodawczego przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego — będzie nosiło charakter uroczysty i zaszczytne będzie spodziewana obecnością Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i p. Marszałka Polski.

Kompromitujący wykaz.

Aż tylu Żydów.

Pod tym tytułem czytamy w tygodniku „Naród w walce“.

W ministerstwie spraw wewnętrznych widziemy Żydów następujących:

Hausner Roman — Dyr. Departamentu.
Adelstein Jerzy — Naczelnik Wydziału Porz. Publicznego.

Liebkind-Lubodziecki Jerzy — Naczelnik Wydziału Wojsk.

W ministerstwie sprawiedliwości: Prokurator Sądu Najwyższego — Aron Mordka Miller, prokurator Fürstenberg. Sędziowie: Landau, Luksenburg, Szancer.

W ministerstwie skarbu: Gwiazdowski-Grosterm Tadeusz — Dyr. Dep. Polit., Rundstein Szymon — Radca Prawny, Fülling — radca. Mühlstein — radca ambasady w Paryżu, Poznański, Szarota, Leibach, Wierski, Rathens, Sokal i wielu innych na placówkach zagranicznych.

Nazwiska te podała nieskonfiskowana „Samobrona Narodu“ w nr. 30 z lipca 1938. Do dziś nikt tych nazwisk nie sprostował. Są więc prawdziwe.

Urzędowa „Gazeta Polska“, organ Ozonu, na jednej stronie pisze artykuł przeciwydowski, a na drugiej widnieje korespondencja z Londynu pióra F. Sokołowa, Żyda, Oto antysemityzm w praktyce.“

Polskie odznaczenia — żydowskiej fabrykacji

Narodowa Agencja Informacyjna donosi, że krzyże „Virtuti Militari“, medale i krzyże niepodległości oraz ordery „Polonia Restituta“ produkują wyłącznie firmy żydowskie, m. in. J. Berliner (Warszawa, plac Krasieńskich 2).

Polskie odznaczenia żydowskiej fabrykacji — to istotnie skandal niebywały! Kawaler „Virtuti Militari“ naraził życie, a Żyd zarabia na tym pieniądze...

OZN i Żydzi na wspólnej liście.

We wsi Milejczyce, pow. wołkowskiego, w czasie wyborów do samorządu, miejscowa sanacja propagowała wystawienie jednej tylko listy. Zakończyło się to zgłoszeniem oto takiej listy:

Na radnych. 1. Ks Koper Jan; 2. Bortniczuk Jan; 3. Lew Herszko; 4. Gewireman Godej; 5. Zalcman Jankiel; 6. Zak Oszer; 7. Dobryman Nechemia; 8. Terespolski Naftali.

Zastępcy. 1. Doliński Moszko; 2. Strykowski Chaim; 3. Piekarski Pińko; 4. Ogródnik Stefan; 5. Salimowicz Andrzej; 6. Szewiak Jakim; 7. Gruszkowski Ludwik; 8. Dubiec Bazyli.

Oto tak wygląda antysemityzm OZN-u w praktyce.

„OZN“ zwycięża nawet tam, gdzie wyborów nie było.

W „Słowie Narodowym“ czytamy; „W szeregu dzienników „sanacyjnych“ m. in. w „Temple Dała“ (czwartek, 26 stycznia br.) ukazał się „wynik“ wyborów samorządowych w Krośnie, a mianowicie podano, że OZN, występujący jako blok mieszczański, zdobył 13 mandatów, PPS — 7, Żydzi 4.

Otóż sedno sprawy leży w tym, że wyborów samorządowych w Krośnie nie tylko że nie było, ale ich nawet nie ogłoszono. W ten sposób fabrykuje się zwycięstwa Ozonu“.

Z krwawej Hiszpanii.

Likwidacja frontu katalońskiego.

Wojska gen. Franco coraz bardziej zbliżają się do granicy francuskiej. Według ogólnych przypuszczeń likwidacji całego frontu katalońskiego oczekiwać należy w ciągu najbliższych trzech dni. Tymczasem przez granicę francuską przelewają się fale uchodźców. Wśród uchodźców większą część stanowią wojskowi: żołnierze i oficerowie. Wojskowi, przekraczający granicę, są natychmiast rozbijani przez francuską gwardię ruchomą. Droga, wiodąca ku granicy francuskiej, zatłoczona jest masą ludzką. Tłum posuwa się niestęhanie powoli. Rowy przydrożne, zarówno przed, jak i za granicą francuską, zavalone są wszelkiego rodzaju bronią — karabinami maszynowymi, ręcznymi, maszynowymi, zwykłymi karabinami i pistoletami. Według wiadomości koresp. pism zagran. przekroczyć miało granicę francuską około 70 tys. żołnierzy.

Biskup przebrany za robotnika.

Barcelona. Po zajęciu Barcelony przez wojska gen. Franco odsiezione biskupa Barcelony, ks. Irurutg, który od początku wojny domowej ukrywał się, wychodząc na ulicę w wyjątkowych okazjach, przebrany za robotnika. Podczas jednego takiego pobytu na mieście ks. biskup Irurutg był aresztowany, lecz zdołał zbiec przy przewożeniu go do więzienia.

Prezydent „czerwonej” Hiszpanii Azana uciekł do Francji.

Nowa bomba Mussoliniego.

Ostatnio odbyło się w Rzymie posiedzenie W. Rady Faszystowskiej. Wielki niepokój wywołał artykuł głośnego publicyisty włoskiego Gayda na łamach La Voce d'Italia, napisany bezpośrednio po obradach W. Rady Faszystowskiej. W artykule tym oświadcza Gayda, że wojska włoskie nie przedzierają Hiszpanii, dopóki wszystkie ośrodki czerwonych nie tylko w Hiszpanii, ale i na terenach sąsiadujących z Hiszpanią, nie będą zlikwidowane.

Włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano przybywa do Polski w końcu bm. Rzym, 4. 2. W dniu wczorajszym ambasador polski w Rzymie był przyjęty przez ministra Ciano, z którym omówił szczegóły podróży ministra do Warszawy.

Termin wyjazdu ustalono na koniec lutego.

Ustąpienie rządu Stojadinowicza.

Powód: różnica zdań w sprawie chorwackiej.
Rzym. Z rządu jugosłowiańskiego ustąpiło pięciu ministrów, którzy we wspólnym oświadczeniu motywują swoją rezygnację różnicą zdań w gabinecie w sprawie chorwackiej.

W godzinach południowych rząd dr Stojadinowicza ustąpił. W kołach politycznych zapewniają, że regent ks. Paweł wezwie prezydenta Senatu, Koroszeza, by odbył z nim naradę przed powierzeniem tworzenia rządu nowej osobistości.

Bank Polski dostosowany do nowych warunków.

Projekt zmiany statutu naczelnej instytucji emisyjnej.

Rada Banku Polskiego uchwaliła szereg ważnych zmian w statucie Banku, które będą przedstawione w najbliższym zebraniu akcjonariuszy Banku Polskiego dnia 13 lutego rb.

Uchwała Rady Banku — będąca wyrazem dążenia do uporządkowania rynku pieniężnego — pozostaje w ścisłym związku z wysiłkami rządu w kierunku zlikwidowania procesów kryzysowych i pokryzysowych, dostosowania działalności instytucji finansowych do obecnej rozwojowej tendencji gospodarczej w Polsce, wzmożenia zaufania do aparatu kredytowego.

Najważniejszą zmianą będzie projekt, wprowadzający zasadę, że Bank obowiązany jest, zamiast dotychczasowego pokrycia obiegu pieniężnego w wysokości 30 procent, posiadać zapas złota, wynoszący przynajmniej 40 procent sumy, o jaką obieg pieniężny łącznie ze stanem natychmiast płatnych zobowiązań przekraczać będzie kwotę 800 mil. zł. Kwotę tę Rada Banku, za zgodą ministra skarbu może podwyższyć, w zależności od sytuacji rynku pieniężnego, najwyżej do 1.200 000 000 zł.

Jakie skutki praktyczne tej zmiany?

Ciekawszym problemem jest, jakie skutki praktyczne zmiany te mogą za sobą pociągać.

Zarówno z tenoru projektowanych postanowień jak i z uzasadnienia urzędowego komunikatu wynika, że zmiany te mają na celu przede wszystkim umożliwienie poszerzenia emisji Banku Polskiego. Jak będą w świetle nowych postanowień przedstawiały się te możliwości?

Obecnie obieg biletów bankowych oraz natychmiast płatne zobowiązania wahają się od 1.500 do 1.600 mil. zł. Zapas złota wynosi około 440 mil. zł. Pokrycie statutowe niewiele przekracza wymagane 30 proc. (po odliczeniu 100 mil. zł. nie zaliczanych do ilości krytej złotem). Wg nowych zasad tzw. emisja fiducjalna niepokryta złotem, ma wynieść 800 do 1.200 mil. zł. pozostała emisja ma być pokryta złotem w 40 proc. Zatem przy obecnym zapasie złota Bank Polski będzie miał możliwość wyemitowania ponad emisję fiducjalną 1.100 milionów zł. Ogółem zatem obieg jego banknotów oraz natychmiast płatnych zobowiązań może wynieść mniej więcej 1900 do 2300 mil. zł. w zależności od granic emisji fiducjalnej. W porównaniu zatem do obecnego obiegu stworzono możliwość powiększenia go (przyjmujemy obecny obieg wraz z natychmiast płatnymi zobowiązaniami na 1600 mil. zł.) o 300 do 700 mil. zł., co stanowi 20 do 45 proc. obecnego obiegu.

Ogólnopolska odprawa Str. Nar. składa hołd R. Dmowskiemu.

W dniu 2 lutego odbyła się w Warszawie odprawa organizacyjna Str. Narodowego z całej Polski. O godz. 9,30 uczestnicy odprawy wysłuchali w kościele Zbawiciela Mszy św., odprawionej przez prezesa Okręgu Pomorskiego ks. red. Chudzińskiego za duszę śp. Romana Dmowskiego. Po mszy św. udali się wszyscy na cmentarz na Bródnie i złożyli na grobie Romana Dmowskiego piękny wieniec. Przy grobie odmówił ks. red. Chudziński razem z wszystkimi uczestnikami odprawy modlitwę za duszę śp. Dmowskiego.

Ogólnopolska odprawa organizacyjna Stron. Narod. przy udziale wszystkich okręgów organizacyjnych trwała przez cały czwartek. Przewodniczył jej wiceprezes Zarządu Głównego Str. Narod. dr Tadeusz Bielecki — kierownik wydziału organizacyjnego. Odprawa poświęcona była bieżącym sprawom organizacyjnym i politycznym.

Kto nadużywa alkoholu, jest złym obywatel.

Ojciec św. zaniemógł na gripę.
Rzym. We Watykanie ogłoszony został komunikat o zawieszeniu wszystkich audyencji z powodów zapadnięcia Ojca św. na gripę.
Stan zdrowia Ojca św. nie budzi żadnych obaw.

Gawęda starego Macieja z Biedaszkowa.

Moł Kochani Czytelnicy i Szan. Panie Redaktorze!

Długo nie dałem o sobie słyszeć i zapewne myśleliście, że stary Maciej chory. Ale nie Wasze do-czekanie albo domysł.

Otóż zupełnie co innego mnie oderwało od pisania i to niby służba dla społeczeństwa.

A mianowicie wyszkolenie straż. Zadzwiwią się moł Czytelnicy, że stary Maciej i na to czas i pieniądze znaj-dzie, idąc na taki kurs wyszkolenia strażackiego.

Nie dziwię się temu, bo i moja stara gadała niby to zwyrodniałe radio i nie nie wygadała, bom był na kur-sie i uzyskałem stopień III z wynikiem celującym.

A wszak widziało nowomiejskie społeczeństwo tych strażaków, maszerujących w starych płaszczach wojskowych karne i wesolo śpiewających i zapewne myślał niejedyn: Czy i to jeszcze potrzebne?

A przecież godzi się nie zapomnieć, że strażactwo — to słońce naszej Armii.

Nie ma tam żadnego „ale” lub „może”. Strażactwo speł-nia swój obowiązek dla obywateli cicho i wytrwale, a szkoli się, by być narzędziem sprawnym i karnym w razie potrze-by dla naszej Ojczyzny.

Gdy najwyższe czynniki nadały strażactwu miano i przy-wilejstw. wyższej użyteczności, były tego przekonania, że nadziewe, w nich pokładane, nie będą fikcją, że szeregi te spełnią swój obowiązek do ostateczności.

Dlatego właśnie, choćem stary, znalazłem się w tym sza-rym szeregu.

I co mówicie, kochani Czytelnicy, jak było?

Moja stara mnie nie poznała, tak żem odmłodził. Ze śpiewem przepadł reumatyzm, pomimo stoty i błota. Stare kości się odprężyły przy intensywnych wyszyciach. No — i stary Maciej utrzymał fason, choć ciężko było. Zapelnie tak jak młody, któremu humor za koleśnikiem i żarty w głowie.

Gdy młodzi narzekali, że za dużo gnają, to stary mówił: że dobrze lub za mało, bo trza się żyć i wędzić.

A jak to swobodnie było po służbie w świetlicy, poga-danki, gry i stół plastikowy. Tam dyskutowano nawet póź-no już po modlitwie. Tam budowano znajome lub swoje własne zagrody, rozstraszano, gdzie i jak w razie pożaru ustawić obronę, osłonę lub gdzie wnieść stak! Różne kie-runki wiatru odgrywały rolę. Różne pomysły świętowały w powietrzu. Myśl pracowała, by znaleźć najlepsze rozwią-zanie. To doprawdy nieokreślone korzyści wprawy szybkiej i celowej organizacji.

Również niezatarte wrażenie zrobiło oprowadzenie ucze-stników kursu po pięknym, starożytnym kościele nowomiej-skim. Należy się podziękować ks. dr Prybce za facygę i 2 godz. wykładów. Poznałem historię powstania świątyni i bez-cenne jej zabytki. To istne muzeum, mówili drubowie i nie żałowali, że te godziny, spędzone w kościele, musieli odkuć wieczorem.

Niejedyn z obywateli lekceważył ten wysiłek, a nie spostrze-gali, — że to dla dobra ogółu. Wiadomo bowiem chyba ogółowi, że ta szara bród strażacka nie liczy na nagrody lub zaszczyty.

Po egzaminie odprawił znowu ks. dr Pryba kuralstom staropolską kołędą. Jakto to wywołało wrażenie, wzięcie po winien był np. z wiarą walczący Hitler, by doznać, co to jest nasza wiara św.

Przepiękne i podniosłe słowa czolg. Duszpasterza wru-zczyły do głębi. Widziałem liż w oczach młodych i starych i postanowienie służenia wierne Kościołowi. Potem odezwały się potężnym głosem kołędą. Dzięki Ci, Czolg. Dusz-pasterzu! Dzięki władzom powiatu, a szczególnie miasta, które nas gościło. Dzięki komendant i wykładowcom!

Teraz rusza zastęp 55 wyszkolonych strażaków w teren i napawa nas dumą, gdyż mówiąc, że jesteśmy najwięcej polskim powiatem w Polsce, dziś wiemy, że mamy najwięk-szy procent wyszkolonych strażaków z powiatów Pomorza. A jest to wyłączną zasługą energicznego prezesa pow.

O, więcej bym Wam nagawędał o owym kursie, ale bo-ję się nudzić Was, Czytelnicy.

Moja stara Rozela, widząc, że wróciłem zdrowo i cało, uścienęła mnie i mówi:

„Oj, stary, kiedy ci będzie lepiej, głowa siwa, a wciąż szalejesz i to nie dla mnie, tylko dla ogółu, ale już więcej gadać nie będę, bo ten uniform do siebie pasuje i do spo-sobu twego myślenia.”

A ja jej na to po naszymu: „Bogu na chwałę, bliźa-lemu z pomocą, a wszystko dla Ojczyzny”

Jakiem Maciej i nacelnik Straży z Biedaszkowa.

NIEGODNY.

(Ciąg dalszy).

Bergmanns, jak przebaczył Marii, że mu złamała życie, tak i jej mniemaną córkę otoczył całą miłością swego wspaniałomyślnego serca.

Pragnął on z całej duszy zatrzymać mnie na zawsze u siebie, ale to nie zgadzało się z moim wychowaniem. Wybierałam się koniecznie do starego Hohehofena, jakkolwiek przeznaczony Bergmanns, zaślepiony uprzedzeniem, odmawiał mi go wcale niepocholebnymi barwami.

Przybywszy tu, zastałam wszystko inaczej, niż się tego spodziewałam. Poznałam Paulę i mimo-woli musiałam ją pokochać. Jej dusza była tak piękna i wznościła, a wszystkie jej uczynki były owiane duchem, który mnie napełniał uwielbieniem i podziwem.

Jako płatną towaryżkę, zmuszoną do podzielenia wszystkich walec i rozrywek mojej pani, stałam zmuszoną do... ce też mogło tę bogatą i piękną dziewczynę uczy-

nić tak pokorną, pełną miłosierdzia i usłużną względem drugich; wtedy po raz pierwszy przyszła mi na myśl religia, której nauka była tak zanle-dbana w moim wychowaniu. Piękne zasady, które nauczyły Paulę takiego zaparcia się i poświęce-nia względem chorego i zgryźliwego stryja, takie-go współczucia dla ubogich i uprzejmej dobroci ku niższemu od siebie, musiały przecież mieć jakieś bardziej ożywcze źródło, niż fanatyczne nabożeń-stwa kwakrów albo napuszone odczyty wielebnego Benda w zakładzie pani Sternsky!

To nierozwiązane pytanie wywołało okropną walkę w mojej duszy, cierpiałam niewypowiedziane, ale starsząc się zabić sofizmami moje uwiel-bienie dla enoty, dążyłam dalej do urzeeczywistnie-nia mego nieuczciwego przedsięwzięcia. Wraz z twoim przybyciem nowe słońce weszło dla mnie na niebie. Rozpoczęła się dla mnie najuroczystsza pora życia, podobna do niewypowiedzianej pięknej wiosny, pełnej rozkoszy i szczęścia, w której słoń-ce i gwiazdy jaśnieją stokroć żywszym światłem, kwiaty nabierają najczulszych barw i woni, fale najmilszego świątyniska śmieją się i prowadzą i znowu w dymie i w szumie świątyni i w dźwiękach czarów. O! dla mnie ziemia stała się uroczą

krainą czarów; bo ja cię kochałam, Franciszku! Pokochałam cię, sama nie wiedząc o tym, ale nagle uczułam, że wszystkie moje myśli i pragnie-nia złączyły się otąd w jedyną chęć podobania się tobie. Dla ciebie zapomniałam o moich zabiegach, o wymarzonych bogactwach i znaczeniu, o moich podstępach, wiedziałam tylko jedno, to jest, że cię kocham, pragnęłam tylko jednego, to jest, żebyś mnie wzajemnie kochał!

Wkrótce, ku wielkiej radości mojej, poznałam, że ci nie byłam obojętną, ale to przekonanie nie-określonym bólem przepełniło moją duszę. Pomie-dzy nami i naszą miłością stanęła Paula. Paula, tak dobra i piękna, a ja tak złe... Wyrzuty sumie-nia bezustannie powtarzały mi o tym, uczułam się nagle tak nędzną, tak winną!

Nie byłamże kłamcą? A ty nienawidziłeś tak kłamstwa i podstępów. Tylko czysta istota była godną stanąć obok ciebie, a zresztą Paula była twoją narzeczoną.

Wiedziałam o tym dobrze; byliście sobie wza-jemnie wiernymi, dlatego, żeby pięknie mojej kochanej Pauli, przetrwać w jej świątyni, nie chciałam przetrwać i ja...
Wszystko, co mi przychodziło do głowy, to tylko jedno: żebyś ty przetrwał, żebyś ty przetrwał...

